

กสก วัตถุ ๙

“น ตัม กมฺมํ กตฺมํ สาธุติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เขตวเน
วิทรนฺโต เอกํ กสํ อารพฺภ กเถสิ ๙

โจรเข้าลักทรัพย์ในตระกูลมันคั่ง

(หน้า ๑๓๑-๑๓๒ โส กิร สาวตฺถิโต - กสกสฺส ปทวลญฺชํ อทฺทสฺส)

โส กิร สาวตฺถิโต อวิหฺวเร เอกํ เขตตํ กสตี ๙ โจรา อุกก-
นิทฺทมเนน นครํ ปวิสิตฺวา เอกสฺมี อทฺตมฺกุเล อุมมํคํ ภินฺทิตฺวา
ปวิสิตฺวา พหุํ หิรณฺยสุวณฺณํ คเหตุวา อุกกนิทฺทมเนเนว นิกฺขมฺีสุ ๙
เอโก โจโร เต วญฺเจตฺวา เอกํ สหสฺสตุถวิกํ โอวฏฺฐิกายํ กตฺวา ตํ
เขตตํ คนฺตฺวา เตหิ สทฺธี ฆณฺฑํ ภาเชตฺวา อาทาย คจฺจนฺโต
โอวฏฺฐิกโต ปตฺมานํ สหสฺสตุถวิกํ น สลฺลกฺเขสิ ๙

ตํทิวสํ สตุถา ปจฺจุสสมเย โลกํ โอโลเกนฺโต ตํ กสํ
อตฺตโน ฌาณชาลสฺส อนฺโต ปวิฏฺจํ ทิสฺวา “ภินฺนุ โข ภวิสฺสตีติ
อุปฺธาเรนฺโต อิทํ อทฺทส “อัยํ กสโก ปาโตว กสิตฺถุ คมิสฺสตี,
ฆณฺฑสํมิกาปี โจรานํ อนฺนุปํทํ คนฺตฺวา สหสฺสตุถวิกํ ตสฺส เขตเต
ทิสฺวา เอตํ คณฺหิสฺสนฺตี, มํ จเปตฺวา ตสฺส อญฺโฆ สกฺขิ นาม น
ภวิสฺสตี; โสตาปตฺติมคฺคสฺส อุปฺนิสฺสโยปีสฺส อตฺถิ, ตตฺถ มยา คนฺตฺ
วฏฺฐตีติ ๙ โสปี กสโก ปาโต ว กสิตฺถุ คโต ๙ สตุถา อานนฺทตฺเถเรน
ปจฺจาสมเณน ตตฺถ อคฺมาสิ ๙ กสโก สตุถารํ ทิสฺวา คนฺตฺวา
ภควนฺตํ วนฺทิตฺวา ปฺน กสิตฺถุ อารภิ ๙ สตุถา เตน สทฺธี กิณฺจ
อวตฺวา สหสฺสตุถิกาย ปตฺติฏฺจํ คนฺตฺวา ตํ ทิสฺวา อานนฺทตฺเถเร
อาห “ปสฺส อานนฺท อาสีวิโสตี ๙ “ปสฺสํมิ ฆนฺเต โฆรวิโสตี ๙

กสโก ตั กถึ สุตฺวา “มม เวลาย วา อเวลาย วา จรณฺญจฺานเมตฺ,
 อาสีวิโส กิเรตฺถ อตฺถิติ จินฺเตตฺวา, สตฺถริ เอตฺตํ วตฺวา ปกฺกนฺเต,
 “มาเรสฺสามิ นนฺติ ปโตทยฺญจึ อาทาย คโต สหสฺสตฺถวิกํ ทิสฺวา
 “อิมํ สนฺธาย สตฺถารา กถิตํ ภวิสฺสตีติ ตํ อาทาย นีวตฺโต
 อพฺยตฺตตาย ตํ เอกมฺนฺเต จเปตฺวา ปัสฺสนา ปฏิจฺฉาเทตฺวา ปุณฺ กสิตฺถุ
 อารภิ ฯ มนฺุสฺสาปิ วิภาตาย รตฺติยา, เคเห โจเรหิ กตฺกมฺมํ ทิสฺวา
 ปทานุปทํ คจฺฉนฺตา ตํ เขตฺตํ คนฺตฺวา ตตฺถ โจเรหิ ภณฺุสฺส
 ภาชิตฺถุจฺานํ ทิสฺวา กสฺกสฺส ปทวลฺลชฺ อทฺทสฺสุ ฯ

ความชั่วทำให้เดือดร้อนภายหลัง
 (หน้า ๑๓๒-๑๓๔ เต ตสฺส ปทานุปทํ - กสฺก วตฺถุ)

—————> เต ตสฺส
 ปทานุสาเรณ คนฺตฺวา ถวิกาย จปิตฺถุจฺานํ ทิสฺวา ปัสฺสุ วิยฺหิตฺวา ถวิกํ
 อาทาย “ตฺวํ เคหํ วิลฺลุมฺปีตฺวา เขตฺตํ กสฺมาโน วิย วิจรสฺสีติ
 ตชฺเชตฺวา ทณฺุแทน โปเถตฺวา เนตฺวา รณฺุโย ทสฺสยฺยีสฺสุ ฯ ราชฯ ตํ
 ปวตฺตี สุตฺวา ตสฺส วธฺ อานฺาเปสิ ฯ ราชปฺริสา ตํ ปจฺฉาพาหุ
 พนฺธิตฺวา กสฺาหิ ตาเลนฺดา อาฆาตนํ นยฺยีสฺสุ ฯ โส กสฺาหิ ตาลิยมาโน
 อยฺลํ กิลฺยจิ อวตฺวา “ปสฺส อานนฺท อาสีวิโสติ, ‘ปสฺสามิ ภนฺเต
 โฆรวีโสติ วทนฺุโต คจฺฉติ ฯ อถ นํ ราชปฺริสา “สตฺถุ เจว อานนฺทตฺ-
 เถรสฺส จ กถึ กเถสิ, กิณฺนาเมตฺนฺติ ปุจฺฉิตฺวา, “ราชานํ ทญฺุจฺุ
 ลภมาโน กเถสฺสามีติ วุตฺเต, รณฺุโย สนฺติกํ เนตฺวา รณฺุโย ตํ
 ปวตฺตี กถยฺยีสฺสุ ฯ อถ นํ ราชฯ “กสฺมา เอวํ กเถสิติ ปุจฺฉิ ฯ โสปี
 “นาหํ เทว โจโรติ วตฺวา กสนฺตฺถาย นิกฺขนฺตกาเลโต ปฏฺจาย

สพพํ ตํ ปวตฺตํ รัญโธ อาจิกฺขิ ฯ ราชา ตสฺส กถํ สุตฺวา “อํยํ ภณฺเ
 โลเก อคฺคปฺคคถํ สตุถารํ สกฺขี อปทิสฺติ, น ยุตฺตํ เอตสฺส โทสํ
 อาโรเปตฺุ, อหเมตฺถ กตฺตพฺพํ ชานิสฺสามีติ ตํ อาทาย สายณฺหสมเย
 สตุถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา สตุถารํ ปุจฺฉิ “ภควา กจฺฉิ ตุมฺเห อานนฺทตฺ-
 เถเรน สทฺธิ เอตสฺส กสฺกสฺส กสฺนญฺจานํ คตฺตาติ ฯ “อาม มหाराชาติ ฯ
 “กํ โว ตตฺถ ทิฏฺฐนฺติ ฯ “สทฺสสตุถวิกา มหाराชาติ ฯ “ทิสฺวา กํ
 อโวจฺตุถาติ ฯ “อิทํ นาม มหाराชาติ ฯ “ภนฺเต สจายํ ปุริโส
 ตุมฺหาทิสํ อปทิสํ นากริสฺส, น ชีวิตํ ลภิสฺส, ตุมฺเหหิ ปน กถิตกถํ
 กเถตฺวา เตน ชีวิตํ ลทฺธนฺติ ฯ ตํ สุตฺวา สตุถา “อาม มหाराช
 อหฺมปี เอตฺตกเมว วตฺวา คโต, ปณฺทิตฺเตน นาม ยํ กมฺมํ กตฺวา
 ปจฺฉานฺตปฺปํ โหติ น ตํ กตฺตพฺพนฺติ วตฺวา อนุสนฺธิ ฆมฺเฏตฺวา
 ธมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห

“น ตํ กมฺมํ กถํ สาธุ ยํ กตฺวา อนุตฺตปฺปติ,
 ยสฺส อสฺสุมฺโข โรทํ วิปากํ ปฏฺิเสวตีติ ฯ

ตตฺถ “ยํ กตฺวาติ: ยํ นิรยาทีสุ นิพฺพตฺตนสมตถํ ทุกฺขุทฺริยํ
 กมฺมํ กตฺวา อนุสฺสรนฺโต อนุสฺสริตานุสฺสริตกฺขณฺเ อนุตฺตปฺปติ
 อนุโสจติ, ตํ กถํ น สาธุ น สุนฺทริ น สิลิฏฺฐกํ ฯ ยสฺส อสฺสุมฺโขติ:
 ยสฺส อสฺสุหิ ตินฺตมฺโข โรทนฺโต วิปากํ อนุโมตีติ ฯ

เทสนาวसानเ กสฺกอุปาสโก โสตาปตฺติผลํ ปตฺโต ฯ สมฺปตฺต-
 ภิกฺขุปี พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺณีสฺสูติ ฯ
 กสฺก วตฺถุ ฯ
